

**BM BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.**  
**2025 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU**

**17 Nisan 2026**

25 Aralık 2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 35 ncı maddesi gereğince düzenlenmiştir.

[www.bmvd.com.tr](http://www.bmvd.com.tr)

BM BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.

Varyap Meridian Sitesi E Blok Kat:35 No:208 Barbaros Mh. Ahlat Sk. Ataşehir/İSTANBUL -TÜRKİYE

TEL: +90 (216) 688 7121 FAX: +90 (216) 266 6115 EMAIL: info@bmvd.com.tr

HLB BM Bağımsız Denetim Hizmetleri A.Ş. is an independent member of HLB, the global advisory and accounting network.

**BM Bağımsız Denetim Anonim Şirketi**  
**2024 Yılı Şeffaflık Raporu**

**BM Bağımsız Denetim Anonim Şirketi**

**2025 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU**

İşbu Rapor, 26 Aralık 2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesi uyarınca; bir takvim yılında kamu yararını ilgilendiren kuruluşların (KAYİK) denetimini yapmış denetim kuruluşlarının, ilgili takvim yılını müteakip, dördüncü ayın sonuna kadar, yıllık şeffaflık raporunu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'na bildirmeleri ve kendi internet sitelerinde yayımlamaları gereği nedeniyle düzenlenmiştir.

**İstanbul, 17.04.2026**

**BM Bağımsız Denetim Anonim Şirketi**



**Prof. Dr. Mehmet KOÇ**  
**Yönetim Kurulu Başkanı**

## 1. Genel Bilgiler

### 1.1. Şirket Hakkında Bilgiler

BM Bağımsız Denetim A.Ş., 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu çerçevesinde hizmet vermek üzere 13 Ocak 2003 tarihinde, Anonim Şirket statüsü ile Ankara'da kurulmuştur.

Ticaret Sicil Numarası : 626883-0, İstanbul  
Vergi Dairesi : Kozyatağı Vergi Dairesi  
Vergi Numarası : 3600232442  
Merkez Adresi : Barbaros Mah. Ahlat Sk. Varyap Meridien Sitesi E Blok Kat:35  
Atasehir – İstanbul  
Telefon : (0216) 688 71 21  
Fax : (0216) 266 61 15  
İnternet Sitesi Adresi : www.bmvd.com.tr

BM Bağımsız Denetim A.Ş.

- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu,
- Sermaye Piyasası Kurulu ve
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

Tarafından verilen gerekli yetki belgelerine sahip olup Şirket bünyesinde görev alan, sorumlu denetçiler ile denetçilerin bağımsız denetim lisansları bulunmaktadır.

### 1.2 Hukuki Yapı ve Ortaklar

Şirketin 31.12.2025 tarihi itibarıyla pay sahibi olan ortakların adı soyadı ve sermaye dağılımı aşağıda verilmiştir.

	ORTAĞIN ADI SOYADI	HİSSE ORANI %	HİSSE TUTARI ( TL )
1	MEHMET KOÇ	94,5	47.250
2	EROL ELGİN	1,5	750
3	ADEM ÇELİK	1,0	500
4	İRFAN ÖZSOY	1,0	500
5	ERTÜRK BARLAS	1,0	500
6	CENK GELİRLİ	0,5	250
7	İLYAS MERİÇ	0,5	250
8	ÜMİT ALADAĞ	0,0	0
9	NİHAL BİLADA	0,0	0
<b>Toplam</b>		<b>100</b>	<b>50.000</b>

## 2. Kilit Yöneticiler ve Sorumlu Denetçiler

BM Bağımsız Denetim A.Ş.'nin kilit yöneticileri ile sorumlu denetçileri hakkındaki bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

MEHMET KOÇ	Sorumlu Denetçi (KAYİK Dahil)	Y.K. Başkanı	Kilit Yönetici
ADEM ÇELİK	Sorumlu Denetçi (KAYİK Dahil)		Kilit Yönetici

### 3. İçinde Bulunulan Denetim Ağının Hukuki ve Yapısal Özellikleri

BM Bağımsız Denetim A.Ş., üyesi olduğu uluslararası muhasebe ve denetim ağı HLB International ile 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren yerel ve uluslararası ölçekte işbirliğine başlamıştır.

1969 yılında kurulan, dinamik bir muhasebe ve bağımsız denetim firmaları organizasyonu olan HLB International, 130 ülkede faaliyette bulunmaktadır.

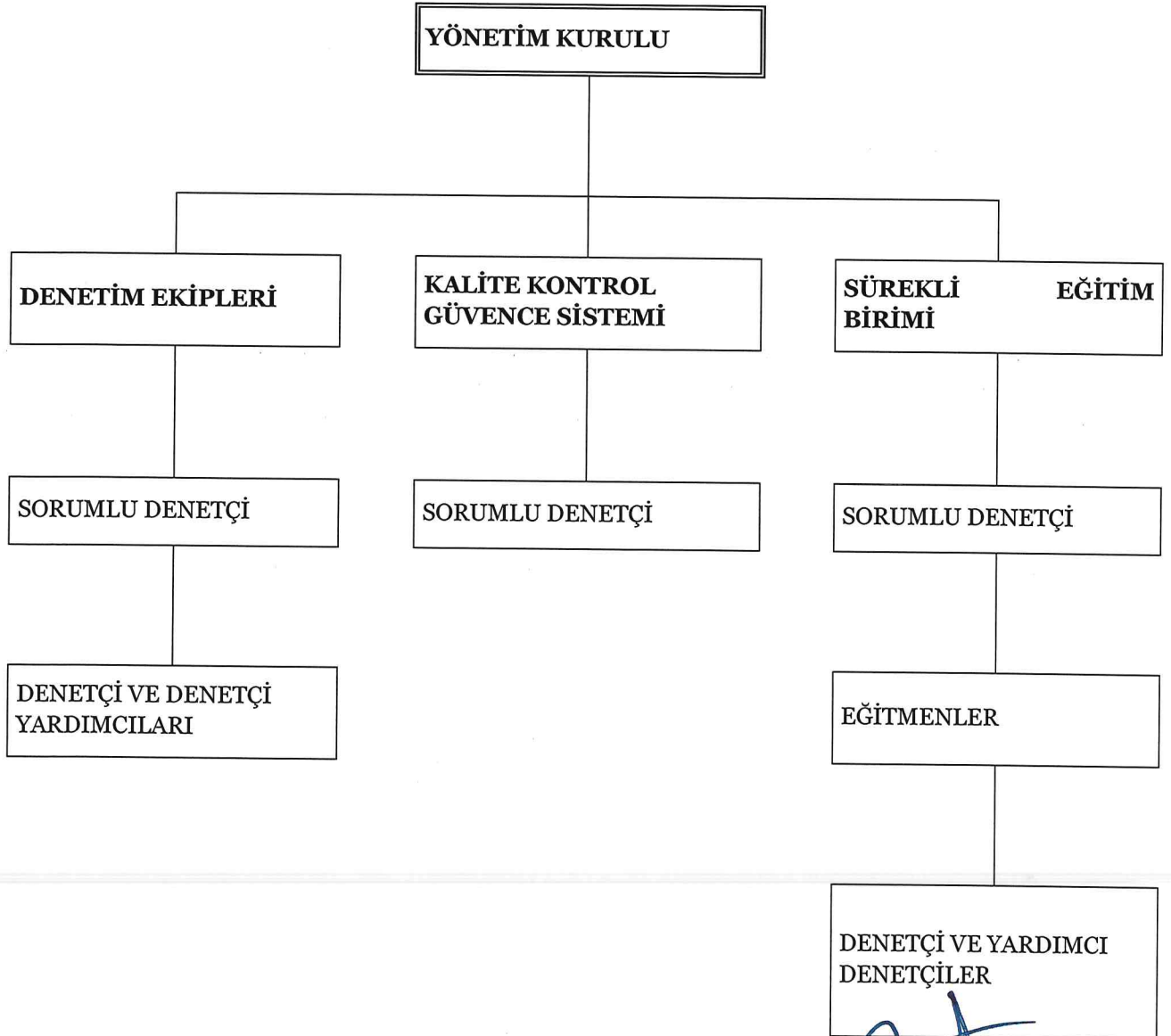
Uluslararası muhasebe organizasyonlarının birliği olan “Forum of Firms” üyesi de olan HLB International, üyelerini yüksek kalitede hizmet vermeye teşvik etmekte, yerel düzeydeki uzmanlıkla uluslararası düzeydeki bilgi, deneyim ve becerileri bir araya getirerek yerel ve uluslararası şirketlere yüksek standartlarda hizmet verilmesine destek sağlamaktadır.

### 4. İlişkili Denetim Kuruluşları Ve Diğer İşletmeler İle Bu İlişkilerin Mahiyeti

BM Bağımsız Denetim A.Ş. ile aynı adreste faaliyet göstermekte olan “BM Vergi Danışmanlığı YMM ve Bağımsız Denetim Hizmetleri A.Ş.” arasında ortak ofis ve bilgi paylaşımı ilişkisi bulunmaktadır.

### 5. Organizasyon Yapısı

BM Bağımsız Denetim A.Ş.'nin 31.12.2025 tarihi itibarıyla organizasyon yapısı aşağıda gösterilmiştir:



### 5.1. Yönetim Kurulu

BM Bağımsız Denetim A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet KOÇ' tur.

### 5.2. Denetim Ekibi

TTK, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu (SPKn), 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (660 sayılı KHK) çerçevesinde Şirketimiz tarafından verilen bağımsız denetim hizmetleri 31.12.2025 tarihi itibarıyla 5 Sorumlu Denetçi, 2 Ortak Denetçi ve 2 Denetçi olmak üzere toplam 9 kişi tarafından yürütülmektedir.

Adı Soyadı	Ünvanı
MEHMET KOÇ	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)
EROL ELGİN	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)
ADEM ÇELİK	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)
İRFAN ÖZSOY	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)
ERTÜRK BARLAS	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)
CENK GELİRLİ	Ortak Denetçi (KAYİK dahil)
İLYAS MERİÇ	Ortak Denetçi (KAYİK dahil)
ÜMİT ALADAĞ	Denetçi
NİHAL BİLADA	Denetçi

### 5.3. Kalite Kontrol Güvence Komitesi

BM Bağımsız Denetim A.Ş. Kalite Kontrol Güvence komitesi Sorumlu Denetçi-YMM'den oluşmaktadır. (Ekibi oluşturan denetçiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Adı Soyadı	Ünvanı
ALİ İNCE	YMM, Sorumlu Denetçi

### 5.4. Sürekli Eğitim Birimi

BM Bağımsız Denetim A.Ş. Sürekli Eğitim Ekibini oluşturan denetçiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Adı Soyadı	Ünvanı
MEHMET KOÇ	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)
ADEM ÇELİK	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)

## 6. Kalite Güvence Sistemi İncelemeleri

BM Bağımsız Denetim A.Ş. Kalite Kontrol Güvence Sistemi; 02 Ekim 2013 tarihli Resmi gazete'de yayımlanan ve 1.1.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe giren "Finansal Tabloların Bağımsız Denetim Ve Sınırlı Bağımsız Denetimleri İle Diğer Güvence Denetimleri Ve İlgili Hizmetleri Yürüten Bağımsız Denetim Kuruluşları Ve Bağımsız Denetçiler İçin Kalite Kontrol Standardı 1 (Kks1) Hakkında Tebliğ - Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 1" ve Sermaye Piyasası Kurulunun Seri X No:25 tebliğine uygun olarak hazırlanmış ve şirketimizce onaylanarak yürürlüğe konulmuştur.

BM Bağımsız Denetim A.Ş.'nin denetim raporlarının oluşturulması, denetim planlanmasının gerçekleştirilmesi ve prosedürlere uyum ve işleyişin gözetimiyle şirket yönetim kurulu görevlidir.

BM Bağımsız Denetim A.Ş. tarafından hazırlanan Kalite Kontrol Güvence Sistemi 11.12.2013 tarihli Yönetim Kurulunda görüşülerek oybirliği ile alınan 2013 / 12 nolu Yönetim Kurulu Kararı ile kabul edilmiştir.

Yönetim Kurulu Başkanı başkanlığında iki YMM unvanlı sorumlu denetçiden oluşan kalite kontrol güvence sistemi komitesi oluşturulmuştur. Her denetim ekibiyle birlikte bir kalite güvence sorumlusu görevlendirilmektedir.

## 7. Denetim Hizmeti Verilen KAYİK'ler

2023 yılı içinde finansal tabloları denetlenen ve 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de belirtilen kamu yararını ilgilendiren şirketler (KAYİK) aşağıda verilmiştir.

### 7.1. Sermaye Piyasası Kanunu Kapsamındaki Şirketlerin

- Hun Yenilenebilir Enerji Üretim A.Ş.

## 8. Sürekli Eğitim Politikası

BM Bağımsız Denetim A.Ş., denetim ekibinin yeterli bilgi birikimine sahip olması için, bir plan dâhilinde gerekli eğitim programları düzenlenmektedir. Her sene bir üst seviyeye terfi edecek denetçilerin sonraki pozisyonlarında ihtiyaç duyacakları bilgi ve yönetsel becerilerini geliştirecek eğitimler verilmektedir. Ayrıca uluslararası veya ulusal muhasebe ve denetim standartlarında meydana gelen değişiklikler dolayısıyla verilen eğitimlerle denetim ekibinin bilgilerinin güncellenmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, bağımsız denetime ilişkin olarak düzenlenen seminer, konferans ve toplantılara denetim ekibinin katılımları sağlanmaktadır.

Yeni başlayan denetçilere rotasyon eğitimleri verilerek şirket ve kurumların mevzuatlarına uyumu gözetilerek katılımları sağlanacaktır.

## 9. Bağımsızlık İlkesine Uyum

BM Bağımsız Denetim A.Ş.'nde, bağımsızlık ve bağımsızlığın korunması hususunda 6102 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine, Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 22.maddesine, Türkiye Denetim Standartlarına ve diğer düzenleyici Kurul ve Kurumların düzenlemelerine uygunluğun sağlanması konuları sürekli olarak gözden geçirmekte, güncellemeleri yeterli nitelik, kapsam ve zamanında yapılmaktadır.

BM Bağımsız Denetim A.Ş.'nde denetçi ve sorumlu denetçilerin bağımsızlık beyanları BDS'lere uygun olarak alınmaktadır.

Sorumlu denetçi, yürütülen denetim için geçerli olan bağımsızlık hükümlerine uygunluk sağlanıp sağlanmadığı konusunda bir sonuca ulaşmaktadır. Bu amaçla sorumlu denetçi;

- Bağımsızlığı tehdit eden durumları ve ilişkileri tespit etmek ve değerlendirmek için denetim ekibinden, varsa denetim ağından ve denetime tabi şirketlerden bilgi almaktadır.
- Denetim açısından bağımsızlığa yönelik bir tehdit oluşturup oluşturmadıklarını belirlemek amacıyla, denetim şirketinin bağımsızlıkla ilgili politika ve prosedürlerine yönelik olarak tespit edilen ihlallere ilişkin bilgileri değerlendirmektedir.
- Gerekli önlemleri alarak bu tür tehditleri ortadan kaldırmak veya makul düzeye indirmek için ya da uygun görülmesi hâlinde ve ilgili mevzuatın izin vermesi durumunda denetimden çekilmek için gerekli adımların atılabilmesi için sorunun çözümüne engel teşkil eden hususları derhâl Yönetime bildirir.

Yönetim Kurulu, yürütülen denetim için geçerli olan bağımsızlık hükümlerine uygunluk sağlanıp sağlanmadığı konusunda ulaşılan sonuçlar ile denetlenen şirket ve Denetim ekibi ile yapılan görüşmelerde;

- Denetçinin rotasyonu
- Dürüstlük
- Tarafsızlık
- Güvenilirlik, mesleki özen ve titizlik
- Gizlilik
- Profesyonel yeterlik ve davranış

konuları itibarıyla inceleyerek bir sonuca varır.

BM Bağımsız Denetim A.Ş. yönetimi, her bir denetim için bağımsızlık ilkesini gözeterek denetim belgeleri, kalite kontrol ve görüş kısımları ile birlikte bağımsızlık ilkesinin uyumu konusunu inceler ve teyit eder.

Şirket Yönetimi Bağımsızlığı tehdit eden hususların ortaya çıkması halinde bağımsızlığı koruyacak önlemler alır. Alınan önlemlerin tehditleri bertaraf etmeye yetmediği ve/veya yettiği, anlaşıldığında bağımsızlığın zedelendiğine veya ortadan kalktığına karar verir.

Şirket Yönetimi, denetim faaliyetleri sırasında ortaya çıkan bağımsızlığa yönelik tehditleri, bunlara yönelik alınan önlemleri ve bu konuda yapılan tüm değerlendirmeleri yazılı olarak kayda almak ve saklamaktadır.

Bağımsızlığın zedelendiğine karar verilmesi halinde, şirket yönetimi konuyu İlgili Kuruma bildirilir ve Kurumdan onay alınmak suretiyle ilgili denetim sözleşmesi sonlandırılır

## 10. Gelirin Dağılımı

BM Bağımsız Denetim A.Ş.'nin 01.01.2025 – 31.12.2025 döneminde elde ettiği gelirler; Bağımsız Denetim Faaliyetlerinden, Diğer Denetim Faaliyetlerinden ve Danışmanlık Hizmetinden kaynaklanmaktadır.

- Bağımsız Denetim Faaliyetlerinden Kaynaklanan Gelirler : 6.700.673,74-TL
- Diğer Denetim Faaliyetlerinden Kaynaklanan Gelirler : 4.997.000,00-TL
- Danışmanlık Hizmetinden Kaynaklanan Gelirler : 1.823.750,00-TL

## 11. Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları

BM Bağımsız Denetim A.Ş. sorumlu denetçileri, bağımsız denetim raporlarını imzalamak üzere yetkilendirilmiştir.

Şirket ücret politikası; piyasa ücret araştırması sonuçlarına ve piyasa dinamiklerine paralel olarak Şirket Genel Kurulunun da görüşülmektedir. Buna göre şirketimiz denetçileri için; iş sözleşmesinde belirlenmiş aylık ve/veya yıllık olarak çalışana yapılan baz ödemeler, yıllık hedeflerin gerçekleştirilmesine ve iş mahiyeti itibarı ile performansa dayalı ve şirket yönetiminin takdirine bağlı ödemeler olarak yapılmaktadır.

Sorumlu ortaklar ve diğer uzmanlar, faaliyetleri ve sonuçları kapsayan özel kalite ve risk yönetimi göstergelerini içeren ölçütlere dayanarak değerlendirilir ve tazmin edilirler.

## 12. Kalite Kontrol Sistemi

Şirket'imiz aşağıdaki unsurların her birini ele alan politika ve prosedürleri içeren kalite kontrol sistemi kurmuştur. Kalite kontrol sistemi etkin işlemekte ve belgelendirilmektedir. Şirket'imiz bu sistemin devamlılığını sağlayacaktır. Kalite kontrol sistemimiz aşağıdaki politika ve prosedürleri içermektedir.

- Denetim şirketi bünyesinde kaliteye ilişkin liderlik sorumlulukları,
- İlgili etik hükümler,
- Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesi,
- İnsan kaynakları,
- Denetimin yürütülmesi,
- İzleme.

### 12.1 Kaliteye İlişkin Liderlik Sorumlulukları

#### Şirket'imizin Kaliteye İlişkin Sorumluluğu

Şirket'imiz kaliteyi, denetimlerin yürütülmesinde vazgeçilmez ve öncelikli bir unsur olarak kabul eden bir kurumsal kültür olarak teşvik etmektedir.

Şirket yönetimi tarafından belirlenen iş stratejisinin, yürütülen tüm denetimlerde kaliteyi öncelikli bir zorunluluk olarak ele alması, kaliteye dayalı bir kurum içi kültürün geliştirilmesinde özellikle önem vermektedir. Böyle bir kurum içi kültürün geliştirilmesi için aşağıdaki hususlara dikkat edilmektedir.

- Personele ilişkin performans değerlendirme, ücret ve sair haklar ile terfi (teşvik sistemleri dâhil) konularını ele alan politika ve prosedürleri, Şirket'in kalite taahhüdünü her şeyden üstün tuttuğunu gösterecek şekilde oluşturulmuştur.
- Ticari kaygıların yapılan çalışmaların kalitesinin önüne geçmemesini sağlayacak şekilde yönetim sorumluluklarını belirlenmiştir.
- Kalite kontrol politika ve prosedürlerinin geliştirilmesi, belgelendirilmesi ve desteklenmesi için yeterli kaynağı sağlanmıştır.

## **Bağımsız Denetimin Kalitesinin Sağlanmasında Liderlik Sorumlulukları**

Denetimlerden Sorumlu denetçi, görevli olduğu her bağımsız denetiminde, bağımsız denetimin genel kalitesi konusunda sorumluluğu üstlenerek, gerek yaptığı işler ve gerekse bağımsız denetim ekibine yaptığı açıklamalar yoluyla bağımsız denetimin her aşamasında diğer bağımsız denetçilere bağımsız denetimin kalitesi konusunda örnek olmak zorundadır.

Denetim şirketi sorumlu denetçisinin sergilediği örnek tutum ve davranışlarla kurum içi kültürü önemli ölçüde etkiler. Kurum içinde kalite kültürünün geliştirilmesi, şirket yönetiminin tüm kademelerinin, kalite kontrol politika ve prosedürleri ile aşağıdaki durumların gerekliliğine vurgu yapan açık, tutarlı, süreklilik gösteren eylem ve mesajlarına bağlıdır;

- Çalışmaların mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılması,
- Şartlara uygun raporların düzenlenmesi.

Bu tür politika ve prosedürlerin asıl amacı yüksek kaliteli çalışmalarını esas alan ve ödüllendiren bir çalışma kültürü teşvik etmektedir. Bu çalışmalar sadece bunlarla sınırlı olmamak üzere ilave olarak eğitim seminerleri, toplantılar, resmî ve gayri resmî görüşmeler bültenler ve bilgilendirme notları ile personele duyurulacaktır.

## **12.2 Etik Hükümler**

### **Sorumlu Denetçinin Etik İlkelerle İlişkin Sorumluluğu**

Şirket sorumlu denetçi ve ekipte yer alan bağımsız denetçilerin etik hükümlere uyumu konusunda makul güvence sağlayan politika ve prosedürler oluşturmuştur. Etik hükümler mesleki etiğin temel ilkelerini belirlemektedir. Bu ilkeler:

- Dürüstlük,
- Tarafsızlık,
- Mesleki yeterlik ve özen,
- Sır saklama,
- Mesleğe uygun davranış.

Sorumlu denetçi etik ilkelere uygun olmayan hususların varlığı konusunda dikkatli olmak zorundadır. Bağımsız denetim sırasında diğer ekip üyeleri ve sorumlu denetçi gerekli oldukça etik konuları ve bu konulardaki gözlemleri paylaşmaktadır. Sorumlu denetçi herhangi bir şekilde dikkatine sunulan hususları, çalıştığı diğer bağımsız denetçilerle de tartışarak yapılacak gerekli işlemleri belirlemektedir.

Sorumlu denetçi ya da gerekli olduğu durumlarda bağımsız denetim ekibinin diğer üyeleri, tespit edilen sorunları ve bunların nasıl çözümlendiği hususunu yazılı hale getirilmektedir.

### **Şirket'in Bağımsızlığa İlişkin Sorumluluğu**

Şirket bağımsızlık hükümlerini, personeline ve -varsa- bu hükümlere tabi olan diğer kişilere elektronik veya yazılı olarak bildirir.

### **Sorumlu Denetçinin Bağımsızlığa İlişkin Sorumluluğu**

Sorumlu denetçi, yapılan bağımsız denetimle ilgili olarak bağımsızlığın sağlandığına ilişkin makul bir güvence oluşturduğu sonuca ulaşacak tedbirleri mevzuata uygun olarak almaktadır.

Sorumlu denetçi ortadan kaldırılamayan veya etkisi azaltılamayan bağımsızlığı tehdit eden bir durum tespit ettiğinde, şirket ile görüşerek bağımsızlığı tehdit eden faaliyet veya işlemin iptal edilmesi veya bağımsız denetimden çekilmek üzere gerekli süreçlerin başlatılması gibi önlemlerin alınmasını sağlamak ve konuya ilişkin tartışmaları ve ulaşılan sonuçları yazılı hale getirilmek zorunluluğu bulunmaktadır.

### **Yazılı Taahhüt**

Şirket etik hükümler uyarınca bağımsız olması gereken tüm personelinden her bir denetimden önce ve her hâlükârda yılda en az bir kez, bağımsızlık politika ve prosedürlerine uyduklarını ve uyacaklarını bildiren yazılı bir taahhüt alır.

### **Yakınlık Tehdidi**

Şirket denetimlerde aynı kıdemli personelin uzun süre görevlendirilmesinin oluşturabileceği yakınlık tehdidine karşı, mevzuatla daha kısa süre öngörülmemişse, sorumlu denetçi ve kıdemli personelini yedi yılda bir rotasyona tabi tutulmasını öngörmektedir.

Şirket kendisi ile ilgili olarak, mevzuatla öngörülen rotasyon süresine uymaktadır. Şirket kamu sektörüne yönelik denetimlerde bağımsızlığını sağlayıcı önlemleri alır. Her yıl rotasyon süreleri gözden geçirilerek gerekli işlemler yapılır.

### **12.3. Müşteri İlişkinin ve Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devam Ettirilmesi Şirket'in Yeterlilik, Beceri ve Kapasitesinin Değerlendirilmesi**

Şirket yeni veya mevcut bir müşteriden yeni bir denetim sözleşmesi kabul edebilmesi için gerekli yeterlik, beceri, kapasite ve kaynaklara sahip olup olmadığını değerlendirmektedir. Denetime ilişkin yükümlülüklerin ve mevcut şirket personelinin niteliklerinin gözden geçirilmektedir.

Bu gözden geçirme aşağıdaki hususlara dikkat edilecektir;

- Denetim şirketi personelinin ilgili sektörlerle veya denetim konularına ilişkin bilgi sahibi olup olmadığı,
- Denetim şirketi personelinin ilgili düzenleme ve raporlama hükümlerine ilişkin deneyimlerinin veya gerekli bilgi ve becerileri etkin biçimde edinebilme kabiliyetinin olup olmadığı,
- Denetim şirketinin gerekli yeterlik, beceri ve kapasiteye sahip yeterli personelinin bulunup bulunmadığı
- İhtiyaç hâlinde uzmanlardan faydalanma imkânının olup olmadığı,
- Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesi için gerekli kıstaslara ve liyakat şartlarına sahip kişilerin bulunup bulunmadığı,

### **Etik Hükümlere Uyum**

Şirket'in müşteri kabulünde, kalite kontrol sisteminin ve mevzuat hükümlerinin belirlemiş olduğu etik hükümlere uygunluğu sağlanmıştır.

### **Müşterinin Dürüstlüğü**

Şirket olarak müşterilerin dürüstlüğüne ilişkin olarak aşağıdaki hususlara dikkate almaktadır.

- Müşterinin ana ortaklarının, kilit yöneticilerinin ve üst yönetiminden sorumlu olanların kimlikleri ve ticari itibarları.
- İş uygulamaları da dâhil müşteri faaliyetlerinin niteliği.
- Müşterinin ana ortaklarının, kilit yöneticilerinin ve üst yönetiminden sorumlu olanların muhasebe standartlarını yorumlama ve iç kontrol çevresi gibi hususlardaki tutumlarına ilişkin olumsuz bilgiler.
- Müşterinin, denetim ücretlerini olabilecek en düşük seviyede tutmaya yönelik ısrarlı tutumu.
- Çalışma kapsamının uygun olmayan şekilde sınırlandırıldığına dair göstergeler.
- Müşterinin kara para aklama veya suç teşkil eden diğer faaliyetlerde bulunabileceğine ilişkin göstergeler.
- Şirket' in seçilmek istenmesinin ve önceki denetim şirketinin yeniden seçilmemesinin nedenleri.
- İlişkili tarafların kimlik ve ticari itibarları.

Genel olarak müşterinin dürüstlüğü hakkındaki bilgisini, müşteriyle ilişkisini devam ettirdiği süreyle paralel olarak artacaktır.

## Müşteri Kabulünde ve Devam Ettirilmesinde Bilgi Edinme

Şirket,

- Yeni bir müşteriyle denetim ilişkisi kurmadan önce
- Mevcut bir müşteriye denetim hizmeti vermeye devam edip etmeme kararı verirken ve
- Mevcut bir müşteriden yeni bir denetim işini kabul edip etmemeyi değerlendirirken şartlara göre gerekli gördüğü her türlü bilgiyi elde etmektedir.

## Müşteri İlişkisinin Devam Ettirilmesi

Bir müşteri ilişkisinin devam ettirilmesine karar verilirken mevcut veya önceki denetimler sırasında ortaya çıkan önemli konular ve bu konuların ilişkinin devam etmesine olan etkileri dikkate alınmaktadır.

## Çekilme

Şirket bir denetime veya müşteri ilişkisinin devam ettirilmesine yönelik olarak, önceden öğrenmiş olması hâlinde bu denetimi reddetmesine sebep olabilecek bilgileri edinmesi halinde;

- Bu durumlarda doğan mesleki ve yasal sorumlulukları (Şirket'in, kendisini seçen kişi veya kişilere ya da bazı durumlarda düzenleyici otoritelere rapor vermesini gerektiren bir hükmün bulunup bulunmadığı dâhil) değerlendirir.
- Denetimden çekilme veya denetimden ve müşteri ilişkisinden birlikte çekilme ihtimalleri değerlendirilir. Buna ilişkin politika ve prosedürler aşağıdaki hususları içerecek şekilde oluşturulmuştur.
  - İlgili şart ve durumlar karşısında Şirket'in atabileceği uygun adımlar hakkında müşteri yönetiminin uygun kademeleri ve üst yönetimden sorumlu olan kişilerle müzakere edilmesini sağlar.
  - Şirket çekilmenin uygun olduğuna karar vermiş ise, söz konusu denetimden veya denetim ve müşteri ilişkisinden birlikte çekilme kararı ile bu kararın sebeplerinin, müşteri yönetiminin uygun kademeleri ve üst yönetimden sorumlu olanlarla müzakere edilmesini sağlar.
  - Şirket denetime devam etmesini gerektirecek mesleki veya mevzuattan kaynaklanan bir yükümlülüğünün bulunup bulunmadığının veya söz konusu denetimden ya da denetim ve müşteri ilişkisinden birlikte çekilme kararının sebepleriyle birlikte Kuruma ve/veya diğer düzenleyici otoritelere rapor verme yükümlülüğünün bulunup bulunmadığının değerlendirilir.
  - Önemli hususların, yapılan istişarelerin, ulaşılan sonuçların ve sonuçların dayanaklarını belgeledirilir.

## 12.4. İnsan Kaynakları

Şirket,

- Denetimleri mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütmektedir.
- Sorumlu denetçilerin içinde bulunulan şartlara uygun rapor düzenlemesini sağlamak için gerekli yeterlik ve beceriye sahip, etik ilkelere bağlı uygun personel bulundurmaktadır.

### **Yeterlik**

Şirket yeterliği sağlamak üzere:

- Meslekle ilgili konularda yükseköğrenim almış personel istihdamı yapar.
- Teorik ve uygulamalı eğitimler dâhil sürekli mesleki gelişimi sağlar.
- Mesleki tecrübenin arttırılmasını sağlar.
- Daha deneyimli çalışanlar refakatinde denetim ekibinin diğer üyelerinin yetiştirilmesini gözetir.
- Bağımsız olması zorunlu olan personel için bağımsızlık eğitimi verir.

### **Eğitim Kaynakları**

Şirket bünyesinde teknik imkânların ve eğitim kaynaklarının bulunmaması gibi hâllerde şirket kadrosunda yer almayan uygun yeterliğe sahip kişilerin hizmetinden yararlanabilmektedir.

### **Denetim Ekiplerinin Belirlenmesi**

Şirket her bir denetimin sorumluluğunu bir sorumlu denetçiye vermektedir ve

- Sorumlu denetçinin kimliğini ve görevini, müşterinin kilit yöneticilerine ve üst yönetimden sorumlu kişilere iletilir,
- Sorumlu denetçinin uygun yeterliğe, beceriye ve görevini yerine getirme yetkisine sahip olmasını sağlar,
- Sorumlu denetçinin sorumluluklarını açıkça tanımlar ve sorumlu denetçiye bildirir.

Şirket denetim ekiplerini görevlendirirken ve bu ekiplere uygulanacak gerekli yönlendirme ve gözetim seviyesini belirlerken, denetim ekibinin;

- Uygun eğitim ve denetimlere katılım yoluyla benzer nitelik ve karmaşıklığındaki denetimler hakkında elde ettiği bilgisini ve uygulama tecrübesini değerlendirir.
- Mesleki standartlar ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine ilişkin bilgisini değerlendirir.
- Bilgi teknolojileri hakkında bilgi sahibi olmak dâhil teknik bilgisi ve uzmanlığını değerlendirir.
- Müşterilerin faaliyet gösterdiği sektörler hakkındaki bilgisini değerlendirir.
- Mesleki muhakeme kullanabilme kabiliyetini değerlendirir.
- Denetim şirketinin kalite kontrol politika ve prosedürleri hakkındaki kavrayışını değerlendirir.

### **12.5. Denetimin Yürütülmesi**

Şirket denetimin mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesine ve Şirket'in veya sorumlu denetçinin içinde bulunulan şartlara uygun raporlar düzenlemesine ilişkin olarak, kendisine makul güvence sağlayacak politika ve prosedürleri oluşturmuştur.

### **Denetimin Yürütülme Kalitesinin Tutarlılığı**

Şirket politika ve prosedürleri aracılığıyla denetimin yürütülme kalitesinin tutarlılığını artırır. Bu tutarlılık, genellikle yazılı veya elektronik rehberler, yazılımlar veya diğer standart belgelendirme biçimleri ile sektöre veya denetimin konusuna özgü rehberlerin oluşturulması suretiyle sağlamaktadır.

## Yönlendirme ve Gözetim

Şirket'in yönlendirme ve gözetim sorumluluklarına ilişkin politika ve prosedürleri;

- Denetimin ilerleyişinin takibini,
- Denetim ekibi üyelerinin yeterli ve kabiliyetlerinin, çalışmalarını yapmak için yeterli zamana sahip olup olmadıklarının, kendilerine verilen talimatları anlayıp anlamadıklarının ve söz konusu çalışmanın planlanan yaklaşıma uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin değerlendirilmesini,
- Denetimin yürütülmesi sırasında ortaya çıkan önemli hususların ele alınmasını, bunların önemini değerlendirilmesini ve planlanan yaklaşımın uygun bir şekilde uyarlanmasını,
- Denetimin yürütülmesi sırasında daha deneyimli denetim ekibi üyeleri tarafından değerlendirilecek veya istişare edilecek konuların belirlenmesini içermiştir.

## Gözden Geçirme

Şirket gözden geçirme sorumluluğuna ilişkin politika ve prosedürleri daha deneyimli denetim ekibi üyelerinin, daha az deneyimli ekip üyeleri tarafından yapılan çalışmaları gözden geçirmesi esasına dayanmaktadır.

## İstişare

İstişare, denetim şirketi içinden veya dışından özel uzmanlığa sahip kişilerle, ilgili konuların uygun mesleki seviyede müzakere edilmesini içerir. İstişarede, Şirket'in kolektif deneyimi ile teknik uzmanlığının yanı sıra uygun araştırma kaynakları da kullanılmaktadır.

Şirket, politika ve prosedürlerinde istişareye gerekli ölçüde yer verilmesi, zor ve tartışmalı konularda personeli istişareye teşvik eden ve istişareyi bir güç olarak kabul eden bir kültürün geliştirilmesine yardımcı olmaktadır.

## Denetimin Kalitesine Yönelik Gözden Geçirme

Şirket, belirli denetimler için denetimin kalitesine yönelik olarak, denetim ekibinin vardığı önemli yargıların ve raporu oluştururken ulaştığı sonuçların tarafsız olarak değerlendirilmesini sağlayıcı nitelikte olan bir gözden geçirmeyi gerekli kılan politika ve prosedürler oluşturmuştur.

## Denetimin Kalitesine Yönelik Gözden Geçirmenin Niteliği, Zamanlaması ve Kapsamı

Şirket, bir denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmenin niteliğini, zamanlamasını ve kapsamını belirleyen aşağıdaki politika ve prosedürleri oluşturmuştur.

- Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme tamamlanıncaya kadar denetim raporuna tarih verilmeyecektir. Ancak denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmeye ilişkin belgelendirme, rapor tarihinden sonra tamamlanabilir.
- Şirket denetimin kalitesinin gözden geçirilmesinin zamanında ve denetimin uygun aşamalarında gerçekleştirilmesi, önemli sorunların rapor tarihinde veya rapor tarihi öncesinde gözden geçiren kişiyi tatmin edecek şekilde ve gecikmeden çözülmesini sağlar.

## Gözden Geçirmede Şirket'in Sorumlulukları

Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesinde;

- Önemli hususların sorumlu denetçi ile müzakere edilmesini,
- Finansal tablolar veya denetimin konusunu oluşturan diğer bilgiler ile önerilen denetçi raporunun gözden geçirilmesini,
- Denetim ekibinin vardığı önemli yargılar ile ulaştığı sonuçlara ilişkin seçilen çalışma kâğıtlarının gözden geçirilmesini,
- Denetçi raporu oluşturulurken ulaşılan sonuçların ve önerilen raporun uygun olup olmadığının değerlendirilmesini sağlar.

## **Borsada İşlem Gören İşletmelerin Bağımsız Denetimleri ile Diğer Bağımsız Denetimler**

Şirket borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının bağımsız denetimleri ile diğer bağımsız denetimlerin kalitesinin gözden geçirilmesinde, aşağıdaki hususları ayrıca dikkate alır.

Denetim ekibinin söz konusu denetime ilişkin bağımsızlığını değerlendirilmesi.

Görüş farklılıkları içeren hususlar ya da diğer zor veya tartışmalı konularda gerekli istişarelerin yapılıp yapılmadığı ile bu istişareler doğrultusunda ulaşılan sonuçların gözden geçirilmesi,

Gözden geçirilmek üzere seçilen belgelerin, önemli yargularla ilişkili olarak gerçekleştirilen çalışmalarını yansıtmayı yansıtmadığı ve ulaşılan sonuçları destekleyip desteklemediğinin incelenmesi

## **Denetimin Kalitesine Yönelik Gözden Geçirmenin Belgelendirilmesi**

Şirket, denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmenin belgelendirilmesine ilişkin politika ve prosedürler oluşturmuştur. Bu politika ve prosedürler,

- Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesine ilişkin şirket politikalarının gerektirdiği prosedürlerin uygulanmış olduğunun,
- Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesinin, ilgili rapor tarihiyle aynı tarihte veya öncesinde tamamlanmış olduğunun,
- Gözden geçiren kişinin bilgisi dâhilinde, denetim ekibinin vardığı önemli yargılar ile ulaştığı sonuçların uygun olmadığına dair kanaat oluşturmasına sebep olacak çözüme kavuşturulmamış herhangi bir konunun bulunmadığının belgelendirilmesini zorunlu kılar.

## **Çalışma Kâğıtlarının Nihai Denetim Dosyalarında Birleştirilmesi İşleminin Tamamlanması**

Şirket, denetim raporlarının tamamlanmasının ardından denetim ekiplerinin, çalışma kâğıtlarını nihai denetim dosyalarında birleştirmesini sağlar. Finansal tabloların bağımsız denetim ve sınırlı bağımsız denetimlerinde çalışma kâğıtlarının nihai denetim dosyalarında birleştirilmesi işleminin denetim raporu tarihinden itibaren altmış gün içinde tamamlanmasını sağlamaktadır.

## **Çalışma Kâğıtlarının Gizliliği, Güvenli Biçimde Saklanması, Doğruluk ve Bütünlüğü, Erişilebilirliği Ve Geri Kullanılabilirliği**

Şirket çalışma kâğıtlarının gizliliğini, güvenli biçimde saklanmasını, doğruluk ve bütünlüğünü, erişilebilirliğini ve geri kullanılabilirliğini sağlar.

## **Çalışma kâğıtlarının saklanması**

Şirket'in çalışma kâğıtlarını saklama ihtiyacı ve süresi denetimin niteliğine ve şirketin içinde bulunduğu şartlara göre farklılık gösterebilmekle beraber, ilgili mevzuatının gerektirdiği ve belirlediği süreden az olmamak kaydıyla, çalışma kâğıtlarının kendi ihtiyaçlarını karşılayacak bir süre kadar saklar.

## **12.6. İzleme**

### **Şirket'in Kalite Kontrol Politika ve Prosedürlerinin İzlenmesi**

Şirket, kalite kontrol sistemine ilişkin politika ve prosedürlerin yerinde ve yeterli olduğuna ve etkin şekilde işlediğine dair genel olarak makul güvence sağlayan bir izleme süreci oluşturmuştur.

- Kalite kontrol politika ve prosedürlerine uygunluğunun izlenmesinin amacı,
- Mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluğun,
- Kalite kontrol sisteminin uygun şekilde tasarlanıp tasarlanmadığı ve etkin şekilde uygulanıp uygulanmadığının,
- Denetim şirketinin kalite kontrol politika ve prosedürlerinin, denetim şirketi veya ilgili sorumlu denetçi tarafından düzenlenen raporların, içinde bulunan şartlara uygun olmalarını sağlayacak şekilde uygulanıp uygulanmadığının değerlendirilmesini sağlamak.

## **Kalite Kontrol Sisteminin Sürekli Gözden Geçirmede Dikkate Alınacak Hususlar**

Şirket kalite kontrol sisteminin sürekli olarak gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesini aşağıdaki hususları dikkate alarak yapar.

- Mesleki standartlarda ve yürürlükteki mevzuatta meydana gelen değişikliklerin ve -uygun hâllerde- bunların Şirket'in politika ve prosedürlerine nasıl yansıtılacağına analizi,
- Bağımsızlıkla ilgili politika ve prosedürlere uygunluğun yazılı teyidinin analizi,
- Teorik ve uygulamalı eğitimler dâhil olmak üzere sürekli mesleki gelişime ilişkin analiz,
- Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesine yönelik kararların analizi,
- Denetim şirketinin temel ve mesleki eğitime dair politika ve prosedürlerine ilişkin geri bildirim sağlanması dâhil, sistemde yapılacak iyileştirmelerin ve atılacak düzeltici adımların belirlenmesi,
- Sisteme, sisteme uygunluk sağlanmasına veya sistemi anlama düzeyine ilişkin zayıflıkların uygun denetim şirketi personeline bildirilmesi,
- Kalite kontrol politika ve prosedürlerinde gerekli değişikliklerin zamanında yapılabilmesini sağlamak için uygun şirket personeli tarafından politika ve prosedürlerin takip edilmesi

### **Kontrol**

Kontrol işlemlerinin sıklığı aşağıdaki faktörler dikkate alınarak, en az yılda bir gerekli görüldüğünde her zaman yapılır. Kontrol işlemlerinin sıklığı belirlenirken, münferit denetimlerin seçiminin zamanlaması dâhil, çok sayıda faktör dikkate alınır.

Kontrol sürecinde, münferit denetimlerden bazıları ilgili denetim ekibine önceden haber verilmeden seçilebilir. Şirket kontrol kapsamını belirlerken, bağımsız dış kontrol programlarının kapsamını veya sonuçlarını dikkate alabilir. Ancak bağımsız dış kontrol programı, denetim şirketinin kendi iç izleme programının yerine kullanılamaz.

### **Tespit Edilen Eksikliklerin Değerlendirilmesi, Bildirilmesi ve Düzeltilmesi**

Şirket izleme sürecinin sonunda tespit edilen eksikliklerin etkilerini değerlendirecek ve bu eksikliklerin aşağıdakilerden hangisi olduğuna karar vermektedir.

- Kalite kontrol sisteminin, Şirket'in mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluk sağladığına ve Şirket'in veya sorumlu denetçiler tarafından düzenlenen raporların içinde bulunulan şartlara uygun olduğuna dair makul güvence sağlamak konusunda yetersiz olduğuna tam olarak işaret etmeyen durumlar veya
- Sistemik, tekrarlayan veya düzeltici adımların derhâl atılmasını gerektiren diğer önemli eksiklikler.

### **Bildirim**

Şirket olarak izleme süreci sonucunda tespit edilmiş eksiklikleri ve uygun düzeltici adımlara yönelik tavsiyeleri ilgili sorumlu denetçilere ve diğer ilgili personele bildirilir.

Tespit edilen eksikliklerin ilgili sorumlu denetçiler dışındaki kişilere rapor edilmesi, eksiklik tespit edilen denetimin söz konusu raporda açıklanmasını gerektirmez. Ancak sorumlu denetçiler dışındaki kişilerin sorumluluklarını uygun şekilde yerine getirebilmeleri için bu tür açıklamaların yapılması gerekli olabilir.

## İzleme Sonuçlarının Raporlanması

Şirket kalite kontrol sisteminin izlenmesiyle ilgili olarak yürütülen sürecin sonuçlarını yılda en az birkez sorumlu denetçilere, yönetim kurulu da dâhil şirketteki diğer uygun kişilere bildirilir. Bu bildirim, görev tanımlarına ve sorumluluklarına uygun olarak, bu kişilerin ve Şirket'in gerektiğinde hızlı ve yerinde adımlar atabilmesini sağlayacak yeterlilikte olmaktadır.

Yapılacak bildirim;

- Uygulanan izleme prosedürlerinin açıklanmasını,
- İzleme prosedürlerinden elde edilen sonuçları,
- İlgili hâllerde, sistemik, tekrarlayan veya diğer önemli eksikliklerin açıklanmasını ve söz konusu eksikliklerin giderilmesi veya düzeltilmesi için atılan adımları içermektedir.

## Şikâyet ve İddialar

Şirket,

- Yaptığı çalışmaların mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine aykırı olduğuna ilişkin şikâyet ve iddiaların,
- Kalite kontrol sistemine aykırı hareket edildiğine ilişkin iddiaları gereğince ele almaktadır.

Bu sürecin bir parçası olarak Şirket personelinin hiçbir korku ve baskı olmaksızın endişelerini dile getirebilmesini sağlayan ve açık şekilde tanımlanmış iletişim kanalları oluşturur.

Şikâyet ve iddiaların soruşturulması sırasında, kalite kontrol politika ve prosedürlerinin tasarım ve uygulanmasında eksikliklerin veya kalite kontrol sistemine bir veya birden fazla kişinin uymadığını tespit edilmesi hâlinde Şirket uygun adımları atar.

Şikâyet ve iddiaların soruşturulmasında, ilgili denetimin yürütülmesi sürecinde hiçbir şekilde görev almamış olması kaydıyla yönetim kurulu üyesi veya genel müdür yetkilendirilir.

## Kalite Kontrol Sisteminin Belgelendirilmesi

Şirket kalite kontrol sisteminin her bir unsurunun işleyişine dair kanıt sağlamak için uygun belgelendirme yapılmasını sağlar. Bu çerçevede; izlemeye ilişkin uygun belgelendirme aşağıdaki hususları içermektedir.

- Tamamlanmış denetimlerin teftiş edilmek üzere seçilmesi prosedürü dâhil izleme prosedürleri.
- Aşağıdaki hususların değerlendirilmesine ilişkin kayıtlar:
  - Mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine bağlılık,
  - Kalite kontrol sisteminin uygun şekilde tasarlanıp tasarlanmadığı ve sistemin etkin şekilde uygulanıp uygulanmadığı,
  - Denetim şirketinin kalite kontrol politika ve prosedürlerinin, şirket veya ilgili sorumlu denetçi tarafından düzenlenen raporların içinde bulunulan şartlara uygun olmalarını sağlayacak şekilde uygulanıp uygulanmadığı.
  - Tespit edilen eksikliklerin tanımlanması, etkilerinin değerlendirilmesi ve bu eksikliklere ilişkin olarak herhangi bir adımın atılıp atılmayacağına karar verilmesine ve gerektiğinde hangi ilave adımların atılacağına belirlenmesine ilişkin esaslar